

De ProjectCheck

Het evaluatie-instrument dat leidt tot actie

De ProjectCheck is hét instrument voor de evaluatie van de effectiviteit van uw projectaanpak. Als projectleider of opdrachtgever brengt u met De ProjectCheck het gesprek op gang tussen de belangrijkste betrokkenen bij uw project.

Samen kijkt u naar het verloop van het projectproces:

- de bijdrage aan de organisatiedoelstelling;
- de techniek van planning en uitvoering;
- de samenwerking binnen het team.

Met De ProjectCheck weet u zeker dat al deze invalshoeken aan de orde komen zodat u goede praktijken kunt borgen en de minder goede kunt verbeteren. Zo realiseert u makkelijker uw projectresultaten.

De Project Check omvat:

- Zeven sets van 26 kaarten, 25 met stellingen en een rolkaart
- Drie kaarten ter toelichting op de drie symbolen onderaan op de 25 kaarten
- Deze handleiding

Wanneer De ProjectCheck?

De ProjectCheck past u toe op een van uw projecten. U organiseert De ProjectCheck op formele momenten als tussen- of eindevaluatie, of als u tijdens het project merkt dat het stroever begint te lopen.

De resultaten van De ProjectCheck laten u zien wat de sterkten van de projectaanpak zijn en geven u concrete aanknopingspunten voor verbetering. Voor uw project én ook voor de inbedding van projecten binnen de organisatie.

Voorwaarde voor de toepassing van De ProjectCheck is dat de betrokkenen bereid zijn te leren en willen zoeken naar minder voor de hand liggende oorzaken van problemen.

Wie doen De ProjectCheck?

De ProjectCheck wordt uitgevoerd door minimaal 3 en maximaal 7 betrokkenen bij het project. Zij vertegenwoordigen de rollen die bij het project betrokken zijn. U kunt De ProjectCheck doen met de werkelijke roleigenaren, dan nodigt u bijvoorbeeld de gebruiker uit om zelf mee te doen; maar u kunt ook de projectteamleden vragen zich in de rol van een ander in te leven.

Hoe gaat De ProjectCheck in zijn werk?

Voor de uitvoering van De ProjectCheck heeft u 2,5 uur nodig. In een eerste ronde van De ProjectCheck gaat u aan de hand van stellingen op kaarten op zoek naar de sterke punten van uw project. Daarbij beziet u het project vanuit de verschillende rollen, zoals de projectleider en de projectteamleden, de opdrachtgever, de gebruikers van het projectresultaat. In een tweede ronde gaat u - eveneens vanuit het perspectief van de verschillende rollen - op zoek naar verbeterpunten. Als laatste maakt u afspraken over hoe nu verder. De ProjectCheck vraagt geen voorbereiding van de deelnemers.

Daarnaast kunt u De ProjectCheck ook gebruiken als checklist voor uzelf. U kiest een rol, loopt de set kaartjes door, leeft u in en vraagt u af: hoe zou deze rol op dit moment naar het project kijken? Wat waardeert hij zeer, en waar zitten zijn zorgen?

handleiding

De ProjectCheck

De ProjectCheck kent zeven rollen:

De gebruiker van het projectresultaat:
wil dat het resultaat voorziet in zijn behoeften.

De opdrachtgever:
is verantwoordelijk voor de lange termijn doelen van het project en levert de benodigde middelen.

De projectleider:
is verantwoordelijk voor het naar tevredenheid opleveren van het projectresultaat.

De directie/het management:
stelt vast of het project bijdraagt aan de strategie en doelstellingen van de organisatie.

De projectteamleden uit de eigen organisatie:
dragen bij aan de realisatie van het projectresultaat vanuit hun expertisegebied.

De projectomgeving:
ondervindt de effecten van het project, maar heeft niet direct baat bij het project.

Externe projectteamleden:
afkomstig van externe partijen: zie projectteamleden, én dragen bij aan de doelstellingen van hun eigen organisatie.

Het evaluatie-instrument dat leidt tot actie

Voor elke rol zijn 25 kaartjes beschikbaar. Op elk kaartje staat een stelling over projectmanagement, gezien vanuit het perspectief van de betreffende rol. Onderaan de kaartjes staan symbolen voor teameffectiviteit, het projectproces en de projectfasering. In ieder symbool is aangegeven op welk niveau het kaartje betrekking heeft. Een ervaren (externe) procesbegeleider gebruikt deze symbolen om een verdiepingsslag te maken.

Vorbereiding door de initiatiefnemer

Doel: Vaststellen welke rollen relevant zijn in het project en de betrokkenen uitnodigen

Wie: Degene die het project door middel van De ProjectCheck wil evalueren

Duur: circa 1 uur

1. Bepaal welke rollen relevant zijn voor deze ProjectCheck. Drie rollen moeten altijd vertegenwoordigd zijn: de gebruiker van het projectresultaat, de projectleider en de opdrachtgever. Dit zou u de kernrollen van ieder project kunnen noemen. Vaak zijn er in een project verschillende gebruikers aan te wijzen.
2. Wanneer u te maken heeft met meerdere opdrachtgevers, gebruikersgroepen of groepen in de projectomgeving: benoem over wie u het heeft. Bijvoorbeeld: de bewoners van de Stadssingel, of: de manager van afdeling X.
3. Bepaal welke mensen aan De ProjectCheck zullen deelnemen. Streef er naar dat de personen die de rollen bezetten zoveel mogelijk zelf aanwezig zijn. Als dat niet mogelijk is: bepaal wie de rol 'voor zijn rekening' zal nemen. Vraag deze persoon in de schoenen van de ander te gaan staan. Zorg ervoor dat er geen dubbelrollen ontstaan.
4. Bepaal wie de bijeenkomst zal begeleiden. Het is aan te raden dat deze persoon verder niet deelneemt aan De ProjectCheck, hij functioneert als procesbegeleider.
5. Nodig alle betrokkenen uit, en licht zo nodig hun rol, en die van de procesbegeleider toe.

Complexesituaties en projecten

Op de website www.deprojectcheck.nl vindt u suggesties over de omgang met bijvoorbeeld meerdere groepen gebruikers of verschillende opdrachtgevers, externe projectleiders en wat dies meer zij.

De ProjectCheck

Aan de slag met De ProjectCheck

Duur: circa 2,5 uur
Benodigd: set kaartjes per rol, flip-over, stiften, post-its.

Introductie

U zorgt dat aanleiding, doel, werkwijze, tijdsbeslag en resultaat van deze ProjectCheck voor iedereen duidelijk zijn.

Ronde 1: wat gaat er goed? (1 uur)

In de eerste ronde onderzoekt u wat iedereen als sterke punten in het project ervaart en wat die opleveren.

1. Iedereen krijgt de set kaarten die hoort bij zijn rol.
2. Iedere deelnemer bepaalt welke drie kaartjes volgens hem het beste weergeven waarom het goed gaat in het project. Laat de kaartjes een inspiratiebron zijn, herformuleer zo nodig in uw eigen woorden wat er uitgesproken goed gaat. Ontbreekt er volgens u écht iets, 'gebruik' dan het blanco kaartje 25 en maak een eigen formulering.
3. Iedereen bepaalt welk kaartje hij (het eerst) zou willen toelichten en legt vervolgens kort uit waarom hij dat kaartje gekozen heeft. De deelnemers geven daarbij aan welke invloed het vermelde punt volgens hen op het succes van het project of de organisatie heeft. Bij voorbeeld voor het projectteamlid dat gekozen heeft voor kaartje 18 *'Het is duidelijk dat wij de afspraken met de gebruiker nakomen'*: 'Ik vind dat een fijne manier van werken, want je hoeft niet overal drie keer achter aan te lopen en bovendien sprak laatst de klant daar zijn waardering over uit.' Noteer de punten zichtbaar voor iedereen.
4. Bespreek: Hoe komt het dat dit de sterke punten zijn? Waarom gaat het zo goed? Oftewel: wat zijn de drie belangrijkste succesfactoren van dit project? Een voorbeeld, wederom voor kaartje 18 *'Het is duidelijk dat wij de afspraken met de gebruiker nakomen'*: '... want iedereen in het team heeft steeds het volledige overzicht van het project'.
En: Hoe zorgt u er met elkaar voor dat u die succesfactoren vasthoudt? Bijvoorbeeld: 'Bij de start van projecten zeggen projectleiders toe alle informatie zoveel mogelijk met iedereen te delen. En we houden elkaar daarover bij de les.'
5. Vier dit succes op een gepaste manier!

Het evaluatie-instrument dat leidt tot actie

Ronde 2: wat kan er beter? (1 uur)

In de tweede ronde gaat u op zoek naar verbetermogelijkheden. Ook onderzoekt iedereen wat hij daar persoonlijk aan kan doen.

1. Net als in ronde 1 krijgt elke rol 'zijn eigen' kaarten.
2. Iedereen kiest weer drie kaarten. Focus nu op: wat loopt niet goed genoeg, wat kan er beter? Ontbreekt er volgens u écht iets, gebruik dan het blanco kaartje 25 om een eigen formulering te maken.
3. Iedereen licht zijn belangrijkste kaart toe: waarom heeft u deze gekozen? Welke last heeft u/het project er van dat dit niet goed loopt? De anderen reageren niet, daarvoor is later gelegenheid.
4. Bepaal gezamenlijk welke drie kaartjes het succes van het project het meest in de weg staan. Leg de gekozen kaartjes goed zichtbaar voor iedereen op tafel.
5. Maak een analyse van de mogelijke oorzaken, wat is niet goed geregeld of ontbreekt? Noteer de punten voor iedereen zichtbaar.
6. Stel vast welke oorzaken - verbeterpunten - u het eerste zou willen aanpakken.
7. Iedereen beantwoordt nu per verbeterpunt de vragen a tot en met d, neem hiervoor 5 minuten individueel.
 - a. Kunnen sterke punten uit de eerste ronde helpen bij het verbeteren van de minder sterke punten?
 - b. Kan ik het verbeteren van deze punten direct zelf oppakken of denk ik dat iemand anders dat zou moeten doen?
 - c. Als u er niet direct zelf iets aan kunt: wie kan dat wel, en wat wilt u dat die ander er aan doet? Stel vervolgens vast wat u er zelf aan kunt doen om te zorgen dat de ander het verbeterpunt oppakt.
 - d. Stel vast of u 'quick-wins' kunt maken: wat kunt u of anderen vanaf morgen anders doen?
8. Iedereen vertelt zijn voornemens aan de groep, maak afspraken. U noteert die zichtbaar voor iedereen.
9. Voor welke punten moet u gezamenlijk actie ondernemen? Maak daar ook afspraken over.

De ProjectCheck

Afsluiting

10. Stel vast: in hoeverre zijn de positieve en verbeterpunten die u heeft gevonden kenmerkend voor het projectmanagement in de organisatie? Is het nodig dat hierin verandering wordt gebracht? Wat kunt u daar aan doen?
11. Iedereen stelt voor zichzelf vast: Hoe was het om De ProjectCheck te doen? Wat voor nieuws heeft het opgeleverd? Wat kan de volgende keer beter? Deel dit met de groep.
12. Plan een vervolgspraak om de resultaten van de uitvoering van alle voornemens met elkaar uit te wisselen.

Varianten

U kunt De ProjectCheck in een aantal varianten uitvoeren:

- **De TeamCheck**
Neem de set kaartjes die horen bij het projectteamlid en leg ze op volgorde (zie nummers rechts-onder). De projectleider leest één voor één de kaartjes voor, de projectteamleden noteren welke zaken zij persoonlijk positief waarderen. Na afloop worden de gekozen kaartjes op tafel gelegd en licht iedereen zijn keuze toe. In de tweede ronde noteert iedereen waar de verbeterpunten zitten.
- **De KlantCheck**
Doe De ProjectCheck met het projectteam, maar zonder de gebruiker. U kunt vrij spreken. U kunt deze activiteiten ook uitvoeren met uw opdrachtgever. Kom tot een resultaat, noteer dat. Nodig daarna de gebruiker uit en stel zijn beleving vast aan de hand van de kaartjes. Bespreek overeenkomsten en verschillen tussen uw conclusies en die van de gebruiker. U kunt De ProjectCheck op dezelfde wijze doen met de opdrachtgever.
- **De FeedbackCheck**
Zoek uit de kaartjes het kaartje dat volgens u het beste beschrijft wat de positieve bijdrage van een ander is aan het project. Geef dat kaartje aan de ander. Idem met opbouwende kritiek: wat zou de ander beter kunnen doen?
- **De RolCheck**
Als u meer wilt weten over het perspectief waarmee iemand zijn rol invult, pakt u de set van die specifieke rol, kiest daaruit het kaartje dat u het meest intrigeert en geeft het aan degene die die rol werkelijk vervult. Hij beantwoordt de vragen: wat betekent dit in mijn dagelijkse praktijk? Hoe ga ik hiermee om? Welke keuzes maak ik daarin? Waarom?
- **De ProjectmanagementCheck**
Doe De ProjectCheck op de wijze zoals hierboven beschreven, en stel de vraag centraal: wat is kenmerkend voor het projectmanagement in deze organisatie?

Copyright 2012 © Tineke Jacobs, Antonie Reichling, Bart Terlingen
www.deprojectcheck.nl

Alle rechten voorbehouden. Deel de ideeën uit De ProjectCheck zoveel mogelijk met anderen. Natuurlijk mag je daarbij citaten uit De ProjectCheck gebruiken, maar doe dat dan wel met bronvermelding.

Grafische vormgeving: Studio Ron van Dalen, Apeldoorn

ISBN/EAN 978-90-818921-0-0

